

18. novembar – Evropski dan posvećen racionalnoj upotrebi antibiotika (EAAD-European Antibiotic Awareness Day)

**PREHLADA? GRIP?
ČUVAJTE SE
NE UZIMAJTE
ANTIBIOTIKE**

A European Health Initiative

Evropski dan posvećen racionalnoj upotrebi antibiotika obeležava se 18. novembra svake godine sa ciljem da se skrene pažnja stručnjaka i javnosti na opasnost koja pretili javnom zdravlju zbog rezistencije bakterija na antimikrobne lekove i da se poveća svest o potrebi racionalne primene antibiotika. Najnoviji podaci pokazuju da se širom Evrope broj bolesnika zaraženih rezistentnim bakterijama povećava i da je rezistencija bakterija na antibiotike značajna pretnja javnom zdravlju.

Racionalna upotreba antibiotika može da doprinese prestanku razvoja i širenja rezistentnih bakterija i da pomogne da antibiotici sačuvaju svoju efikasnost i za buduće generacije.

Čuvanje efikasnosti antibiotika je odgovornost svih nas

Ključne poruke za opštu javnost

Zapamtite: antibiotici ne deluju u slučaju virusnih infekcija, npr. gripa

- Antibiotici su efikasni samo u slučaju bakterijskih infekcija, ne deluju na viruse, npr. obične prehlade ili gripa.
- Antibiotici ne sprečavaju prenošenje virusa na druge osobe
- Pogrešna upotreba antibiotika ne pomaže, samo dovodi do razvoja rezistencije bakterija na antibiotike
- Uvek konsultujte svog lekara i ne uzimajte lekove na svoju ruku

Uzimajte antibiotike razborito

- Pošto antibiotici kod bakterija podstiču razvoj otpornosti, ne treba ih uzimati bez pravog razloga ili nepravilno.
- Uzimajte antibiotike samo po preporuci lekara, kako bi oni ostali efikasni u budućnosti
- Nemojte čuvati ostatke antibiotika nakon završenog lečenja.

Zašto treba razumno uzimati antibiotike?

Pogrešna ili nepravilna upotreba antibiotika može izazvati razvoj rezistencije bakterija. To je zdravstveni hazard ne samo za onoga ko antibiotike na taj način uzima, nego i za svakog drugog ko će ih uzimati u budućnosti.

Zapamtite: Očuvanje efikasnosti antibiotika je odgovornost svih nas

- Antibiotici gube efikasnost brzinom koja se nije mogla predvideti još do pre samo pet godina
- Ako nastavimo da koristimo antibiotike u ovim količinama, Evropa se može suočiti sa povratkom u preantibiotsku eru, u kojoj i obična bakterijska infekcija, npr. pneumonija, može značiti smrtnu presudu. Može se desiti da, kada nam antibiotici zaista zatrebaju, oni više ne budu delotvorni.
 - Ne koristite antibiotike iz pogrešnih razloga i na pogrešan način.
 - Uvek slušajte savet lekara, kada i kako da uzimate antibiotike, kako bi oni ostali delotvorni i u budućnosti

Rastuća rezistencija bakterija na antibiotike preti da ugrozi efikasnost antibiotika u budućnosti

- Rastuća rezistencija bakterija na antibiotike sve veći je javno-zdravstveni problem u Evropi
- Dok se broj infekcija izazvanih rezistentnim bakterijama povećava, otkriće novih antibiotika ide sporo i ne obećava mnogo, što daje zabrinjavajuću sliku lečenja infekcija u budućnosti.

Rastući nivo rezistencije bakterija na antibiotike može se sprečiti ograničenom i adekvatnom upotrebom ovih lekova kod pacijenata u primarnoj zaštiti

- Izloženost antibioticima u vezi je sa širenjem rezistencije. Ukupan unos antibiotika u populaciji, kao i način njihove upotrebe, utiče na razvoj rezistencije.
- Iskustva nekih evropskih zemalja pokazuju da smanjenje prepisivanja antibiotika ambulantnim pacijentima kao rezultat ima smanjenje rezistencije.
- U primarnoj zaštiti 80-90% svih recepata koji se odnose na antibiotike prepisuje se za respiratorne infekcije.
- Postoje dokazi da kod mnogih respiratornih infekcija antibiotici nisu neophodni i da je dovoljan imuni sistem pacijenta da se izbori sa njima ili se radi o virusnim infekcijama
- Bolesnici sa rizičnim faktorima, ozbiljna pogoršanja hronične opstruktivne bolesti, i sl. zahtevaju antibiotsku terapiju

Ključ je u dobroj komunikaciji sa pacijentima

- Evropske studije pokazuju da prepisivanje antibiotika za infekcije gornjeg respiratornog trakta ne smanjuje broj ponovnih poseta lekaru i da je ključ u dobroj komunikaciji sa pacijentima

Rezistencija bakterija na antibiotike postaje sve ozbiljniji problem za javno zdravlje kod nas i u Evropi i u celom svetu.

*

Ukupna potrošnja antibiotika u populaciji, kao i način na koji se oni uzimaju, utiču na rezistenciju. Rastući nivo rezistencije bakterija na antibiotike može se sprečiti ograničenom i adekvatnom upotrebom ovih lekova.

*

Rezistencija bakterija na antimikrobne lekove je univerzalni problem, a očuvanje delotvornosti antibiotika za generacije koje dolaze je odgovornost svih nas!

U Novom Sadu u Institutu za javno zdravlje Vojvodine u Centru za mikrobiologiju funkcioniše Referentna laboratorija za registrovanje i praćenje rezistencije bakterijskih sojeva na antimikrobna sredstva, osnovana od Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Mikrobiološka laboratorija Centra za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravlje Sremska Mitrovica uspešno saraduje sa referentnom laboratorijom, čiji tim predano radi na pravovremenom otkrivanju rezistentnih sojeva i praćenju rezistencije bakterija na teritoriji Republike Srbije, a sa ciljem da, u saradnji sa evropskim centrima, doprinese rešavanju ovog problema svetskog značaja.

**PREHLADA? GRIP?
OZDRAVITE BEZ
ANTIBIOTIKA**

